

23 augustus 2026 Eenentwintigste zondag door het jaar

Eind jaren 90 van de 19^e eeuw -zeg maar rond 1895 - was er in het mooie Nistelrode dichtbij Oss, een pastoor die al heel lang pastoor van het dorp was. De mensen wilden 's zondags weleens iets anders horen dan de klachten van de pastoor over zijn parochianen.

Ze vroegen de bisschop of er geen andere pastoor kon komen.

De bisschop beloofde eens met de pastoor te gaan praten.

Hij begon zo: "nou pastoor, ik heb gehoord dat u hier een mooie levendige parochie hebt. Volgens mijn hebt u altijd dag en nacht in de wijngaard van de Heer geploeterd. Op uw leeftijd mag u weleens wat kalmer aan gaan doen. Hoe oud bent u eigenlijk?

De pastoor zei bescheiden: "Binnenkort word ik tachtig".

"Ach", zei de bisschop, u bent vast en zeker aan uw rust toe.

Ik zal eens uit gaan kijken naar een opvolger voor u."

De pastoor zei: "Monseigneur, hoe oud is de paus?"

Heel eerlijk zei de bisschop:"88". Nou zei de pastoor:

" als paus Leo met 88 de kerk van Rome kan besturen, kan ik Nistelrode nog wel een poosje aan". Het was duidelijk: de pastoor wilde de sleutels van zijn kerk niet zomaar afgeven.

Wie de sleutel of de sleutelbos heeft, heeft gezag en macht over mensen die om toegang vragen. Als sleutelbeheerder ben je een belangrijke figuur in de gemeenschap. Je maakt onderscheid tussen binnen en buiten; tussen aanvaarding en afstoting; tussen welkom en niet-welkom. Kortom, je draagt een grote verantwoordelijkheid voor de gemeenschap.

In de rooms katholieke traditie spreken we over het Petrusambt.

We kennen allemaal wel de verbeelding van Petrus aan de hemelpoort. Alsof hij de beheerder van de hemel is en uitmaakt wie nog in de wachtkamer zit.

Gelukkig leven we nog. Die sleutel heeft Petrus voor ons nog niet nodig.

Aan Petrus wordt ook de macht geven om te binden en ontbinden.

Alsof Petrus kan uitmaken welke verbintenissen goed ,minder goed, slecht zijn, of verboden moeten worden. Mensen zoeken het zelf uit.

Als hoofd van de kerk heeft de paus een grote verantwoordelijkheid voor de gemeenschap, maar... hij is niet de baas.

Daarover gaat de eerste lezing uit Jesaja. In deze lezing uit de profeet Jesaja hoorden we over twee tempeloversten: de sleuteldragers van de tempel.

Mannen met macht en gezag bekleed. Zeg maar de eerste ministers van het Rijk. Sleutels waren toen geen kleine stukjes metaal zoals. Het waren zware houten palen om een poort af te sluiten.

Voor sleuteldrager Sebna blijkt macht gevaarlijk. Zijn macht groeit hem boven het hoofd. Hij gaat zich als machthebber, als baas, gedragen. Hij laat voor zichzelf een graf in de rotsen houden om voor eeuwig herinnerd te worden.

Grootheidswaanzin!

Sebna wordt vervangen door Eljakim.

Met de belofte: Eljakim zal als een vader zijn voor de bewoners van stad en land. Zorgzaam, toeziend dat ieder goed kan leven, dienstbaar aan mensen in nood.

Hij moet waakzaam oog houden op de heelheid en de gaafheid van de gemeenschap. In de geschiedenis hebben veel pausen op Sebna geleden terwijl ze toch in Eljakim een goed voorbeeld hadden.

Het Petrusambt kent een hele lange geschiedenis. Pausen werden kerkvorsten die vaak alle macht naar zich toetrokken. Tot onfeilbaarheid toe. Vandaag verstaan pausen het Petrusambt niet meer als heersen over de gemeenschap maar als dienstbaarheid aan de gemeenschap. Juist die bescheidenheid geeft hen meer gezag.

Pausen worden steeds meer pastoraal en omgekeerd:

ze waarschuwen pastoors zich niet als een minipaus van Nistelrode te gedragen.
Of van Boxmeer.

Paus Johannes XXIII heeft rond 1960 de ramen kerkdeuren naar wereld open
gezet en iedere mens van goede wil uitgenodigd. De kerk werd een kerk vóór
de wereld en de paus de morele leider

Paus Paulus VI zijn heeft zijn tiara – zijn driekroon van goddelijke, geestelijke en
wereldlijke macht - afgezet. Hij heeft met zijn sleutelmacht de kerk geopend
náár de wereld toe. Een beweging van binnen naar buiten.

Van paus Franciscus mag iedere stem zich laten horen en is het luisteren naar
de noden van de wereld de roeping en plicht van iedere christen. Een beweging
van buiten naar binnen. Op 19 september houdt de parochie een inspiratie dag
waarin iedereen welkom is. Paus Leo zet de lijn van Franciscus voort: ieder in de
kerk mag mee praten; iedereen kan een gezagvol woord hebben.

Toch komt dat gezag niet zomaar uit de lucht vallen. Het gezag in de kerk – van
lekengelovige tot bisschop en paus - heeft alleen maar kracht als het gegrond is
op de belijdenis van Petrus.

De belijdenis dat Jezus de Christus is, de zoon van de levende God.

Met deze belijdenis heeft Petrus Jezus moed in gesproken om de weg van kruis
en verrijzenis te gaan. Jezus is meer dan een goed mens, meer dan een
wegwijzer naar de nieuwe wereld, meer dan een doener en prediker van
naastenliefde. Jezus, zo belijdt Petrus , is Zoon van God en Heer der wereld.

Wie Jezus in woord en daad belijdt als zijn enige Heer draagt al iets van de
sleutel in zijn handen. De sleutel die de toegang opent naar het Rijk der
hemelen, de nieuwe wereld van God, waarheen wij op weg zijn.

Pastor Tom Buitendijk o.carm.